

OVER SKIGARD`N

Utgiver: Landbruksforvaltningen i Folldal kommune
Enhet for Teknisk, Landbruk og Utvikling
Nr. 1/2019 Januar

Landbruksforvaltningen i Folldal Kommune
Åpningstid Mandag-Fredag kl 09.00 -14.30.
Telefon: 62 49 10 00,
Epost: postmottak@folldal.kommune.no
Nettside: www.folldal.kommune.no

KOMMENTAR FOR EGEN REGNING

v/jordbrukssjef Bjørn Gussgard

Da er 2019 i gang og her kommer et nytt Over Skigard`n fra landbrukskontoret.

Her kan dere lese om nye elektroniske søknadsløsninger for SMIL midler, tilskudd til drenering og tidligpensjon. Søknadsskjemaene slik vi kjenner dem fra «gamle dager» forsvinner mere og mere ut. Nye digitale søknadsløsninger blir en endring for den som skal søke, men stiller også nye krav til oss som skal veilede i søknadsprosessene og behandle søknadene. Slik landbrukskontoret i Folldal har praktisert for produksjonstilskudd og RMP i flere år, gjelder at vi fortsatt tilbyr å hjelpe til med å få inn søknad for den som skulle mangle nettforbindelse eller trenger hjelp av andre årsaker. Vi kan også tilby scanning av vedlegg etc. til søknadene, for den som mangler skanner hjemme eller har skanner som bare tar ett og ett ark. Og ikke glem at fortsatt er det jo innholdet i søknadene som er viktigst. Elektronikken er bare et verktøy. Ofte kan en avklaring om hvordan ting bør vinkles gi en bedre søknad og bedre uttelling. Så ta gjerne en prat med oss underveis i søknadsprosessen.

Inntrykket er at de fleste i Folldal har noenlunde kontroll på forsituasjonen. Tørkesommeren 2018 ble likevel kostbar for mange. Redusert avling gir økte kostnader, enten det blir i form av økte kraftforregninger eller innkjøpt halm eller rundballer med dyr frakt. I et slikt år er det viktig å følge med på likviditeten og planlegge langt framover i tid. Dersom du skjønner at kassa begynner å bli tom, så er det viktig å ta kontakt med bank eller andre kreditorer tidlig. Ikke skyv eventuelle problemer foran deg. Det er også viktig at vi alle sammen i det lokale landbruket har et ekstra øye for hverandre gjennom denne vinteren her. Tørke og reduserte grovforavlinger rammer ikke alle likt. Og vi trenger alle med videre. Søk hjelp hvis det trengs.

Ellers starter 2019 slik 2018 slutta med mye fokus på overproduksjon. Og en del trender i samfunnet med blant annet anti produksjonsdyr kampanjer, ekstreme dyrevenaktivister, tilsynelatende flere veganere osv., virker ikke som godt nytt for det grovforbaserte husdyrholdet som produserer mjølk og kjøtt. Men landbruket er en grønn næring basert på fornybare ressurser. Jeg tror at i det lange løp så vil vi vinne fram med at grovfordyrking, nydyrking, utmarksbeiting og god dyrevelferd som fjellandbruket vårt kan tilby når det er på sitt beste, er verdier som samfunnet bør satse på.

Utover vinteren vil landbrukskontoret forsøke å avvikle et åpent møte pr måned i februar, mars og april der det settes fokus på aktuelle tema her og nå. Det begynner i februar med et møte om marked, overproduksjon og aktuelle strategier i forhold til dette. Fortsetter deretter med et kveldsmøte i mars om lokalmat, og tilslutt planlegges et møte i april med fokus på agronomi, klimatilpasning etc. i lokale landbruket. Merk at det vil være forhåndspåmelding på alle disse møtene.

FINANSIERING MED BYGDEUTVIKLINGSMIDLER TRADISJONELT LANDBRUK – LØPENDE SAKSBEHANDLING UTEN FRISTER FOR 2019

For 2019 blir det ingen søknadsfrist for BU-finansiering tradisjonelt landbruk. Det blir løpende saksbehandling gjennom året så lenge det er midler. Innovasjon Norge i Hedmark og Oppland er slått sammen til det nye Innlandet.

Det kan gis tilskudd til faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr av varig karakter.

Prioriterte områder for Hedmark og Oppland er først og fremst grovforkrevende produksjoner. For 2019 blir aktuelle grovforkrevende produksjoner for BU-finansiering storfe med mjølk og kjøtt samt geit. Små og mellomstore mjølkebruk 15-30 årskyr er særskilt prioritert. På grunn av markedssituasjonen innvilges ikke tilskudd til sau for 2019. Bruk av tre i bygget vil kunne gi ekstra tilskudd.

De aktuelle finansieringsordningene er:

IBU midler tradisjonelt landbruk: Utmåling av tilskudd med alt fra 0-35% av kostnadsoverslag, inntil maksimalt tilskudd 2 million kroner. Gjennomsnittlig tilskuddsprosent siste åra har i praksis vært cirka 15%.

IBU midler ved generasjonsskifte: Mindre investeringer i faste installasjoner for å opprettholde produksjonen kan støttes med inntil 50% av godkjent kostnadsoverslag. Søker må være under 35 år.

Ordinære lån: Innenfor 90% av takst faste eiendommen. Flytende rente pr dags dato er 2,9%. Innovasjon Norge ønsker gjerne samfinansiering med lokale banker og kombinasjoner som er gunstige for gardbrukeren.

Risikolån: Aktuelt for høyt prioriterte prosjekt der det er lånebehov utover pantesikkerhet innenfor 90% av takst. Flytende rente pr dags dato er 4,2%.

For alt gjelder e-søknadsløsning på www.innovasjonnorge.no. Obligatoriske vedlegg er blant annet økonomisk driftsplan, tekniske planer med kostnadsoverslag og ligningspapirer. Ta kontakt med landbrukskontoret v/Bjørn Gussgard tidlig i prosessen.

For øvrig vil det utover i 2019 skje ytterligere endringer i måten bygdeutviklingssøknadene forvaltes på. Delutbetalinger av tilskudd og lån skal sendes direkte til Innovasjon Norge og ikke via kommunen. Søknader som kun gjelder lån skal også sendes direkte til Innovasjon Norge og ikke via kommunen. Etter hvert vil det også komme et nytt e-søknad system. Vi kommer tilbake med mere informasjon om alt dette.

SMIL-MIDLER - TILSKUDD TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET

SØKNADSFRIST 15. MAI

Formålet med SMIL-tilskudd

- fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap
- redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Prosjektene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

Det kan gis tilskudd til

- Forurensnings- og klimatiltak (avskjæringsgrøfter, kanaler, reparasjon av lukninger/lukka rør etc)
- Kulturlandskapstiltak (restaurere og bevare bygninger, kulturminner, gamle ferdselsårer / stier etc)
- Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter

For nærmere om hva det kan søkes tilskudd til m.m, se lokale tiltaksstrategier for Folldal:

<https://www.folldal.kommune.no/f/p1/i40b68c4e-4bad-4115-ae02-743740cab820/smil-tiltaksstrategier-2014-2017.pdf>

Prosjekter og tiltak skal prioriteres ut fra lokale tiltaksstrategier for Folldal kommune.

Tiltaksstrategiene 2014-2017 er forlenget med to år, slik at de varer ut 2019.

Forurensnings- og klimatiltak: For mindre hydrotekniske tiltak (avskjæringsgrøfter og kanaler) der tilskuddet ikke overstiger kr 5.000,- (kostnad inntil kr 10.000,-) kan tiltaket gjennomføres først, og det kan deretter sendes søknad etterskuddsvis inntil 15. oktober.

For SMIL tilskudd til øvrige hydrotekniske prosjekt/forurensnings- og klimatiltak gjelder årlig søknadsfrist 15. mai før tiltaket igangsettes, som for øvrige SMIL saker.

SMIL er et miljøtilskudd, og det stilles strenge miljøkrav, jf Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket § 3, tredje ledd. Søker må ha gjødslingsplan og journal over plantevernmidler (hvis plantevernmidler nyttes), dette skal vedlegges søknad eller vises landbrukskontoret. Videre skal alle miljøverdier (kulturminner, områder viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning), være kartfestet og beskrevet. **Denne dokumentasjonen skal vedlegges søknaden.**

Søker må være registrert i Enhetsregisteret. Det er altså foretaket, ikke personen, som skal søke.

SMIL-midler kan innvilges til foretak der det foregår en tilskudds berettiget produksjon på landbrukseiendommen, og som oppfyller vilkårene i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 2 og § 3 eller § 4.

Eier av landbrukseiendom (foretaket) som leier bort all jord kan søke SMIL-midler dersom det kan dokumenteres at leietaker oppfyller vilkårene nevnt over (forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd samt har gjødslingsplan / journal plantevernmidler m.v). Landbruksdirektoratet anbefaler at søker i disse tilfellene har en avtale med leietaker om at dokumentasjonen foreligger og kan framvises. Avtalen bør være skriftlig og legges ved søknaden.

For mer informasjon, forskrifter, rundskriv etc finner du på Landbruksdirektoratets nettside: <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/spesielle-miljotiltak/om-tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket>

SMIL – MIDLER, ELEKTRONISK SØKNADSSYSTEM F.O.M 2019

Fra om med 2019 sendes søknader om SMIL-midler inn elektronisk med innlogging via ID-porten/Altinn.

Den elektroniske søknadsløsningen er planlagt å være på plass 9. februar, men det kan bli forsinkelser. Den vil være tilgjengelig på Landbruksdirektoratets nettside under «elektroniske tjenester» (ligger på hovedsida).

Søker logger seg inn gjennom ID-porten, og for å søke om SMIL-tilskudd må søker deretter velge et foretak å representere i Altinn. Søker må da ha rollen *Primærnæring og næringsmidler* eller enkeltrettighet til SMIL-tjenesten, for dette foretaket.

På Landbruksdirektoratets nettsider om Agros ligger det en utførlig forklaring av hvordan søker får tilgang til søknaden:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/om-landbruksdirektoratet/utviklingsprosjekter/agros/hvordan-soke#har-du-riktig-rettighet-i-altinn->

Vi vil komme tilbake med mer informasjon om hvordan søke elektronisk når systemet er tilgjengelig for søker.

TILSKUDD TIL DRENERING AV JORDBRUKSJORD

Elektronisk søknadssystem f.o.m 2019

På lik linje med SMIL-midler vil det også for «*Tilskudd til drenering av jordbruksjord*» bli et elektronisk søknadssystem f.o.m 2019. Det som er skrevet i avsnittet om elektronisk søknadssystem for SMIL gjelder også i hovedsak for dreneringstilskuddet.

Også her vil vi komme tilbake med mer informasjon når systemet er tilgjengelig for søker.

Om tilskuddsordningen

Tilskudd kan gis til drenering av tidligere grøftet jordbruksareal.

Tilskudd til drenering av jordbruksjord, avgrenset til systematisk grøfting, profilering og omgraving utgjør 2 000 kroner per dekar. Ved annen grøfting kan det gis 30 kroner per løpemeter grøft begrenset oppad til 2 000 kroner per dekar.

Tilskudd kan ikke gis der tiltaket er påbegynt før tilskudd er innvilget.

Med søknaden må det leveres plan for dreneringen med kart, og med beskrivelse av tiltaket, samt miljøvurdering av tiltaket.

For mer informasjon om tilskuddsordningen, følg linken til Landbruksdirektoratets nettside: <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/drenering/om-tilskudd-til-drenering-av-jordbruksjord#-om-tilskuddet-og-dreneringstiltakene>

TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER

Søknadsfrist 1. mars 2019 til kommunen

Formålet med tilskudd til tiltak i beiteområder, er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene. Det kan søkes om tilskudd til:

- Investeringer knyttet til utmarksbeitene

F.eks kan bl.a følgende prosjekter støttes: Sperregjerder, sanke- og skilleanlegg, anlegg/rydding/utbedring av drifteveier, saltsteinsautomater, elektronisk overvåkingsutstyr, bruer dimensjonert for føring av beitedyr, gjeterhytter.

- Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter

Kan bl.a omfatte: Utarbeidelse av planer for utmarksbeite, tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk, planlegging og prosjektering av faste installasjoner (f.eks sperregjerder), prosjektrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnyttelse av beitene.

Søknadsskjema finner du her (kan fylles ut elektronisk, men må skrives ut for underskrift): <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/tiltak-i-beiteomrader/hvordan-soke/skjema> Tilskudd gis til beitelag, men kan også gis til enkeltforetak som har rett til produksjonstilskudd der hvor det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid.

Mer informasjon om ordningen, søknadsskjema, forskrifter / regelverk, finner du her: <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/tiltak-i-beiteomrader/om-tilskudd-til-tiltak-i-beiteomrader>

PRODUKSJONSTILSKUDD OG AVLØSERTILSKUDD I JORDBRUKET

Hovedutbetalingen for søknad, -del 1 og del 2-, i 2018 er 20.02.2019.

Vedtaket kommer inn i din meldingsboks i Altinn. Klagefristen er 3 uker fra foretaket mottar vedtaket i sin meldingsboks. Så derfor gå inn i Altinn, når du får melding om utbetalingen og sjekk at den er riktig. Evt. klage sendes til Folldal kommune. Bare ta kontakt med landbruksforvaltningen v/ Synnøve Steien Bakken hvis du har spørsmål om utbetalingen.

Søknadsfrist for del 1 av søknad om produksjonstilskudd for 2019 er 15.mars (med telledato 1.mars).

Du kan søke fra 1.mars til 15.mars. Søknaden kan endres fram til 29. mars, hvis du oppdager at du har gitt feil opplysninger i søknaden. Det er dyretallet som skal oppgis på søknaden på mars. Registreringen du gjør gir grunnlag for utmåling av husdyrtilskudd, tilskudd til økologisk husdyrproduksjon, driftstilskudd til melkeproduksjon og til spesialisert kjøttfeproduksjon og tilskudd til små og mellomstore melkebruk. I tillegg tas dyretallet per 1. mars med i grunnlag for avløsertilskudd og tilskudd for grovfôrareal, som har søknadsfrist 15. oktober.

Det blir kjørt en del kontroller opp mot andre register på at dyretallet som oppgis er riktig. Vær spesielt oppmerksom på kontroll mot husdyrregisteret(storfe) og kontroll på at mjølkekyr/ammekyr har kalvet ila de siste 15 måneder før telledato (og 18 måneder for bevaringsverdige husdyrraser). Her var det mange søknader med avvik mellom dyretall oppgitt i søknaden og dyretall i husdyrregisteret i 2018. Noen ganger er avviket riktig, dvs søker har oppgitt riktig dyretall og registeret er feil. Dette skjer ved bla dødfødsler. Da blir det i husdyrregisteret ikke regnet som kua har kalvet de siste 15 måneder. Vi håper at det blir en forbedring av registeret på dette punktet.

Kommentarfeltet i søknaden kan brukes til å forklare slike ting og andre varselmeldinger som kan dukke opp.

ELEKTRONISK SØKNADSSYSTEM FOR TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM MV.

Fra august 2018 har det vært mulig å søke elektronisk på tilskudd til avløsning ved sykdom, fødselspermisjon med mer. Søkerne kan logge seg inn i Altinn, og sende søknaden her. Det nye systemet er forbedret slik at saksbehandlingen blir redusert med flere uker. Det betyr at søkeren får pengene inn på konto raskere enn før.

Papirskjemaet vil fortsatt eksistere en stund til. Saksbehandler på landbrukskontoret legger da inn søknaden elektronisk, før den blir behandlet. Etter hvert blir søknadsordningen fullelektronisk for landbruksforetak.

Systemet regner ut automatisk

I tillegg til at behandlingen blir effektivisert, sikrer systemet riktig beregning av tilskuddet og likebehandling av søkerne uavhengig hvor i landet søkeren bor. Tilskuddet blir automatisk beregnet, basert på opplysningene i saken. Søkeren kan også hente opp veiledning og

forklaringer inne i systemet dersom det trengs. Når kommunen har behandlet søknaden sendes svaret og vedtaket til deg på Altinn.

Slik gjør du:

- Gå til siden:

<https://www.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/tilskudd-til-avlosning-av-jordbrukere-ved-sykdom-og-fodsel-mv/>

- Logg deg inn med MINID, BANKID eller lignende
- Velg landbruksforetaket ditt som «Aktør»
- Legg inn informasjon om sykemeldingsperiode, utgifter til avløser osv.
- Last opp nødvendige vedlegg

Hvis du ikke kan bruke internett

Du kan også gi avløserlaget eller andre rett til å fylle ut søknadsskjemaet for deg. Det ordnes inne på www.altinn.no. Snakk med dem først hvis det er aktuelt.

Vi på landbrukskontoret kan også være behjelpelig med å komme i gang med elektronisk søknad.

Les mer om avløsning ved sykdom mv. Med bla en lenke til instruksjonsfilm som viser hvordan den elektroniske søknaden skal fylles ut:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/velferdsordninger/avlosning-ved-sykdom#korleis-soekje-tilskot->

Sykmelding- ytelser fra NAV

Angående sykmelding må du be legen om fortsatt å skrive ut sykmelding på **papir**, da elektronisk sykmelding enda ikke fungerer for selvstendig næringsdrivende.

Ytelser som kan fås fra NAV skal bestandig trekkes fra ved beregning av avløsertilskudd ved sykdom. Når du er berettiget sykepenger skal dette trekkes fra sjøl om du har fått avslag fra NAV. Eks. vil du kunne få avslag fra NAV når krav om sykepenger er levert etter fristen. Om du velger å ikke søke NAV, skal det også trekkes for beløpet du ville vært berettiget. Det er derfor viktig at sykemeldinger sendes NAV etter hvert – (eget eksemplar i sykmeldingen som er til nav)

Skjema 08-35.01 for beregning av sykepenger må fylles ut. Dette finner du på NAV sine nettsider:

<https://www.nav.no/no/Bedrift/Skjemaer-for-arbeidsgivere/skjemaveileder/vedlegg-bedrift?key=338339>

Regelverket for ordningen for avløsertilskudd ved sykdom mv er fortsatt komplisert og vi anbefaler at du tar kontakt med landbrukskontoret v/Synnøve Steien Bakken når sykdom oppstår for å avklare diverse forhold.

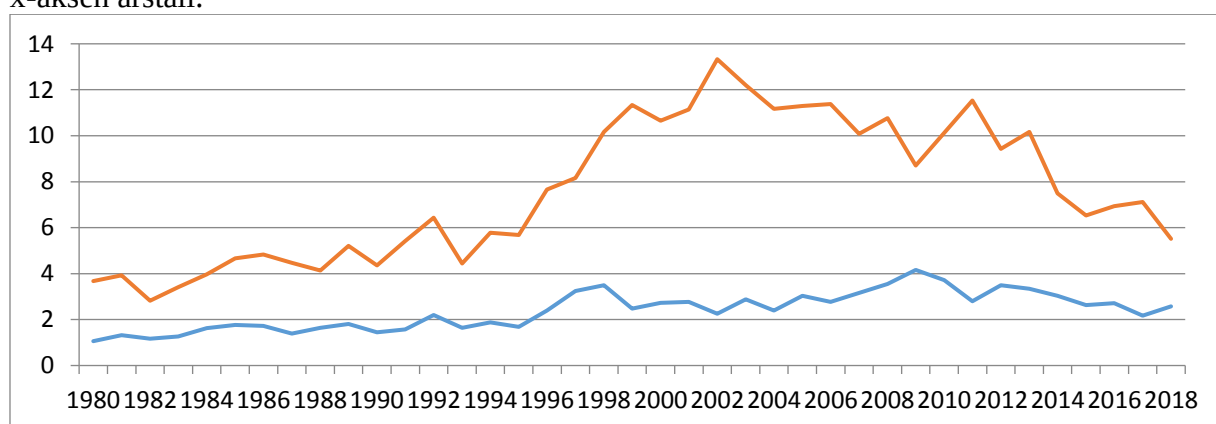
OPPSUMMERING AV ORGANISERT BEITEBRUK FOR 2018

Også for beitesesongen 2018 fortsatte det som for Folldal sin del er en bra utvikling i forhold til rovviltsituasjonen og tap av dyr på beite. Bedringen fra situasjonen 10-15-20 år tilbake er stor. Tap på voksne sauer gikk litt opp fra 2017 til 2018 men for tap på lam må man helt tilbake til 1994 for å finne tilsvarende lave tapsprosent på 5,5%. Samtidig må aldri glemmes at dette er gjennomsnittstall og at enkeltbesetninger og enkelte beitelag vil ha en litt annen situasjon.

For beitesesongen 2018 ble det søkt skadefelling på ørn, men med avslag. Ellers er det ikke søkt om skadefelling på hverken jerv, ulv, bjørn eller gaupe fra beitelag i Folldal siste beitesesongen, og derfor heller ikke innvilga noen skadefelling på disse rovdyra. Organisert beitebruk i Folldal 2018:

Beitelag	Slepte sau	Tapte sau	Slepte lam	Tapte lam	%tapte sau	% tapte lam	Slepte storfe/hest	Tapte storfe/hest	Slepte geit	Tapte geit
Elgevasslien beitelag	420	11	747	47	2,62	6,29	0	0	114	0
Streite/Meseterhø beitelag	547	11	1077	31	2,01	2,88	39	0	295	0
Fatfjellet beitelag	885	31	1531	64	3,50	4,18	182	1	0	0
Kakelldalen beitelag	563	8	1087	40	1,42	3,68	24	0	0	0
Marsjødrifta beitelag	520	14	963	49	2,69	5,09	99	0	130	0
Sletthø beitelag	631	10	1189	42	1,58	3,53	0	0	0	0
Digerkampen beitelag	962	17	1832	133	1,77	7,26	26	0	0	0
Knauslia Raukletten beitelag	342	3	624	18	0,88	2,88	0	0	0	0
Kvitstenhøa beitelag	951	25	1623	101	2,63	6,22	108	0	0	0
Kvitdalen beitelag	1280	51	2544	202	3,98	7,94	169	0	0	0
Sleukampen beitelag	25	2	52	5	8,00	9,62	36	0	0	0
Sum alle beitelag	7126	183	13269	732	2,57	5,52	683	1	539	0

Tap voksne sauer og lam i organisert beitebruk Folldal fra 1980 - 2018. y-aksen viser tap i %. x-aksen årstall.

Folldal kommune vil fortsette sin deltakelse i interkommunalt skadefellingslag og det interkommunale prosjektet for mere effektiv skadefelling. Mange av medlemmene i Folldal gjorde en stor innsats på fellingsforsøka på ulv i Tolga, Tynset og Rendalen, der største andelen av fellingsmannskapene sin innsats ble satt inn siste beitesesongen.

Det er å håpe at vi etterhvert kan få gjennomslag for mere felling på sporsnø om våren framfor arbeidskrevende og mindre effektive søk på barmark i beitesesongen. Bønder i Folldal oppfordres til rask tilbakemelding på spor som måtte dukke opp etter ulv eller bjørn i løpet av vinter og vår. Det vil være aktuelt å søke skadefelling på sporsnø dersom ulv eller bjørn ser ut til å etablere seg i beiteprioriterte områder fram mot våren. Det samme gjelder for eventuelle hiuttak av jerv.

OPPSUMMERING AV TØRKESOMMEREN 2018

I alt ble det sendt inn 29 søknader om avlingsskade erstatning fra bønder i Folldal, som tilsvarer i underkant av 30% av søkerne på produksjonstilskudd. Med unntak av to saker der det gjenstod noe dokumentasjon ble alle sakene behandla av Folldal kommune før nyttår. Vi ser i systemet på nett at de fleste også har fått vedtak og utbetaling fra fylkesmannen nå. Folldal er sammen med Alvdal de kommunene i Nord Østerdal som hadde høyest andel avlingsskade søknader. Situasjonen ble likevel en god del bedre enn man kunne frykte mot slutten av juli. Heldigvis ga august og september gode vekstforhold for 2. slåtten.

Inntrykket er at de som har bestilt luta halm gjennom fellesinitiativet til bondelaget har fått halmen direkte kjørt på garden. Den som eventuelt mangler leveranser som er bestilt må ta kontakt direkte med leverandør. Det har ikke vært benytta noen felles mellomlagringsplass i Folldal der halmen måtte hentes av bruker, slik det opprinnelig var forespeila.

Inntrykket er også at de fleste har god kontroll på foring og har fått med seg de råd som veiledningstjenesten har gitt. For den som har «litt» grovformangel vil nok det mest lønnsomme i et unntaksår være økt bruk av kraftfor framfor kjøp av grovfor. Det finnes også fiberrike kraftforblandinger spesielt tilpassa for bruk med store mengder kraftfor i rasjonen. Kontakt foringsveiledere hos TINE, NORTURA eller Felleskjøpet for råd om foring.

TIDLIGPENSJON FOR JORDBRUKERE

Med virkning fra 1. januar 2019 er det endringer i regelverket for tidligpensjon for jordbrukere (TPO).

Oppsummert er endringen i regelverket slik:

- Det er lov å motta arbeidsavklaringspenger, uføretrygd/uførepensjon, gjenlevendepensjon/etterlattepensjon og avtalefestet pensjon samtidig med tidligpensjon for jordbrukere.
- Årlig tidligpensjonsbeløp er ikke lenger begrenset av referanseinntekten, det betyr at alle får satsen som står i jordbruksavtalen.
- Kommunen har ikke lenger noen formell rolle i forvaltningen av ordningen, men må gi fylkesmannen informasjon ved behov.
- Utbetaling av tidligpensjon går over fra kvartalsvis til å bli månedlig.
- Dersom ektefelle/samboer er yngre enn brukeren, kan ikke lenger ektefelle/samboer få tidligpensjon fram til de selv fyller 67 år. Utbetalingene stopper for begge parter når bruker fyller 67 år.

- Det vil bli elektronisk søknadsløsning for tidligpensjon i løpet av mai. Søknader som kommer inn før den tid (på «gammelmåten» på papir), vil ikke bli saksbehandlet ferdig før det nye systemet er oppe og går.
Søkere som sender inn komplette søknader i perioden fra nå og fram til mai, og fyller vilkårene for TPO, vil få etterbetalt det de har krav på.

Her er link til Landbruksdirektoratets nettside med informasjon/regelverk om TPO:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/velferdsordninger/tidligpensjon/tidligpensjon-til-jordbrukere#korleis-du-gaar-fram-for-aa-faa-tidlegpensjon>

BONDENS NETTVERK

Forskjellen på en husdyrbonde og en lønnsinntaker er at husdyrbonden har et større daglig ansvar. Det daglige arbeidet med dyra tar ikke automatisk «time out» dersom bonden ikke kan yte 100%. Og det samme gjelder for renter, avdrag og andre driftskostnader.

Kortsiktig eller langvarig krise kan ramme alle. Eksempel kan være helseproblem, dødsfall blant de nærmeste, økonomiske problemer, ulykker, brann, store rovdyrtap osv. Bondens nettverk skal være en dokumentasjon på aktuelle ressurspersoner som kan kontaktes dersom du trenger hjelp.

Folldal kommune fornyer og oppdaterer nå Bondens Nettverk plakaten. Vi har sendt ut brev til alle organisasjoner, instanser og personer involvert og regner med å ha en oppdatert plakat på plass på nett i løpet av seinest februar måned.

DRIVEPLIKTA

Etter jordlovens §8 er det driveplikt på all dyrka jord med fulldyrka, overflatedyrka og innmarksbeite. Det er eier som er ansvarlig for oppfyllelse av driveplikta.

Driveplikta kan oppfylles på to måter:

Ved egen drift av arealene.
eller

Ved utleie av arealene. Ved utleie skal det være skriftlig avtale med varighet på minimum 10 år av gangen. Avtalen må føre til driftsmessig gode løsninger. Eier av avtala er ansvarlig for å sende kopi av avtale til landbrukskontoret.

Landbrukskontoret har jordleieavtaler som tilfredsstiller krava i jordlovens §8. Du kan printe ut jordleieavtalene fra www.folldal.kommune.no (gå inn på boksen for skjemaer).

Foto: Mali Hagen Røe

Byggeplaner og bærekraft

Lunsmøte for landbruket 7. februar 2019

Kompetansesenteret Tynset 7. februar 2019

kl. 10.00 - 14.15.

Arrangementet er gratis og det serveres lunsj.

Program for dagen:

Kl. 09.30 Registrering og kaffe/kake

Kl. 10.00 «Jeg bygde ut med solceller på tak» v/Per Herman Køhn Hansæl

Kl. 10.30 Avfallsplan og byggesøknader - Landbrukskontoret v/Ole Sylte Heggset

Kl. 11.00 Landbrukets ansvar og muligheter - FIAS Proff

Kl. 11.30 Lunsj

Kl. 12.15 Kvalitetssikring av kontrakter og oppfølging - Rådhuset Vingelen

Kl. 13.00 Regnskapsføreres rolle i byggeperioden og den sårbare tiden etterpå -
Vekstra Nord-Øst SA v/Bjørn Aasen

KL 13.30 Likviditetsstyring og bærekraft - SpareBank 1 Østlandet

Kl. 14.00 Avslutning og trekning av gratis leie av
10 m3 avfallscontainer

Velkommen

Det er begrenset med antall plasser så det er første mann til mølla

- Påmeldingsfrist innen mandag 4. februar 2019.

<https://ekstra.sb1ostlandet.no/pamelding/event/250>

Trekning

Gratis leie av avfallscontainer
10 m3 - fra Fias Proff verdi

kr. **5759,-**

Tynset Bondelag
Tolga Bondelag
Alvdal Bondelag

Folldal Bondelag
Tyllidalen Bondelag
Vingelen Bondelag

Os Bondelag
Tufsingdalen Bondelag
Dalsbygda Bondelag

SpareBank 1
ØSTLANDET

rådhuset
v **ngelen**

FIASProff

Vekstra
NORD-ØST SA

FAGMØTE MARKED OG ØKONOMI - STRATEGIER

Sted: Grimsbu turistsenter.

Tid: Onsdag 13. februar klokka 10.00 – 14.00.

Av hensyn til maten forhåndspåmelding til postmottak@folldal.kommune.no eller telefon 62 49 10 00 innen mandag 11. februar klokka 12.00.

Vegard Urset, Seniorrådgiver landbruk ved Fylkesmannen Innlandet, NIBIO rapport nr 18. Strategier i mjølke- og kjøttproduksjon. Økonomi ved kjøp/leie kvote sammenlignet med å fylle opp ledig plass med ammeku. Økonomi ved spesialisering på ammeku/mordyr sammenlignet med å satse på både mordyr og full framføring.

Trond W. Lund, meieribestyrer v/Rørosmeieriet. Økomjolk et alternativ for små og mellomstore mjølkebruk?

Kjersti Norin, rådgiver NORTURA. Markedssituasjonen framover på grovforetende husdyrslag. Hva skjer i forhold til storfekjøtt, sauekjøtt etc? Også litt om livkalvmarkedet – er det kalv til salgs i regionen for den som vil fore fram kjøtt?

Beverting, varm lunch midtveis i møtet.

Arrangør: Folldal kommune, landbrukskontoret

KOMMER.....

FAGMØTE – LOKALMAT

Blir i mars måned på kveldstid. Jobber med å få hit et par gode eksempler på etableringer fra Lesja/Dovre og fra Rørosmat.

Endelig program kommer etter hvert. .

INFORMASJON SKOGBRUK OG VILT

Offentlige tilskudd til skogkulturinvesteringer i 2019:

Det gis offentlig tilskudd til flere typer skogkulturinvesteringer, og dette gjelder markberedning, planting/ såing og ungskogpleie. Tilskuddssatsen varierer for de ulike typer tiltak, og utgjør fra 40 -80 % av kostnaden eks. MVA. Alle krav om bruk av skogfond skal meldes til kommunen på eget skjema LDIR 909 eller føres elektronisk via «Altinn» på skogfond.no. Frist for levering av krav til kommunen er **15. november 2019**. Aktuelle skjema og linker finner du på kommunens hjemmeside sammen med utfyllende informasjon.

Tømmermarkedet med bedre priser fra nyttår:

Generelt er det god avsetning på tømmer første halvår 2019, og norske kjøpere har fra nyttår gjennomført en ny prisøkning på tømmer. Ny pris for massevirke furu er nå kr 310/ m³, og prisen for sagtømmer står foreløpig uendret fra 2018.

Ny kommunal viltmedarbeider i Folldal kommune:

Kristian Lund-Vang ble ansatt som ny medarbeider i Alvdal og Tynset kommuner pr. 1. november 2018. Han vil nå betjene Folldal med alle kommunale forvaltningsoppgaver knytta til vilt, og treffes på tlf: 62489132/ 90667974 eller epost: kristian.lund-vang@alvdal.kommune.no

VIKTIGE SØKNADSFRISTER 2019 TILSKUDD- OG FINANSIERINGSORDNINGER FOR LANDBRUKET I FOLLDAL

15. januar	Tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak i forhold til rovviltskader (Fristen gjelder inn til Fylkesmannen)
1. mars	Tilskudd til skogsbilveibygging.
1. mars	Tilskudd til tiltak i beiteområder.
15. mars	Produksjonstilskudd i jordbruket.
15. mai	Tilskudd til Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL-midler).
1. oktober	Generelle miljøtiltak (RMP) – bl.a tilskudd til mjølkeproduksjon på setra, tilskudd til areal i seterområder, tilskudd til endra jordarbeid, tilskudd til spredning av husdyrgjødsel.
1. oktober	Tilskudd til skogsbilveibygging
15. oktober	Produksjonstilskudd i jordbruket.
Tilskudd til avløsning ferie og fritid.
20. oktober	Tilskudd til drift av beitelag.
31. oktober	Erstatning for omfattende avlingsskader.
1. november	Erstatning rovdyrskade - sendes rett til Fylkesmannen, miljøvernavdelinga.
10. januar	Frist for å etter registrere på søknaden produksjonstilskudd pr 15. oktober. Kan etter registrere avløserutgifter påløpt etter 1. oktober og dyr funnet igjen på utmarksbeite etter 1. oktober.

Andre søknadsfrister:

- Nærings- og miljøtiltak i skogbruket, unntatt veier: Løpende saksbehandling fram til 15. november.
- Tilskudd til avskjæringsgrøfter og åpne kanaler der tilskuddet ikke overstiger kr 5.000 (SMIL). Løpende saksbehandling fram til 15. oktober.
- Avløsertilskudd ved sykdom m.v. - søknader kan leveres gjennom hele året. Frist for å levere søknad er 1 år etter siste dag i perioden det søkes tilskudd for.
- Erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon, inkl. erstatning nedføringskostnader m.v. som følge av radioaktivitet og tapt arbeidsfortjeneste ved måling av dyr, erstatning for sau krepert under nedforing: 6 måneder etter tiltak/hendelse. Elektronisk søknad er mulig via ELF (Landbruksdirektoratet)

Løpende saksbehandling, ingen søknadsfrist:

- Innovasjon Norge: BU finansiering til tradisjonelt landbruk og nye næringer/bygdenæringer.
- Innovasjon Norge: Lån til landbruksformål – både tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer.
- Kommunalt tilskudd til nydyrking.
- Tilskudd til drenering av jordbruksjord.
- Innovasjon Norge: Verdiskapningsprogrammet mat/bioenergi/tre.
- Fylkesmannen: BU-tilskudd til tilretteleggende fellestiltak.
- TPO – tidligpensjon for jordbrukere.

NB - Oversikten er utarbeidet av Folldal kommune. Søknadsfrister kan bli endret i løpet av året. I så fall vil dette så langt råd er, bli kunngjort i "Over Skigard'n" eller på kommunens nettside. Utover det tar ikke Folldal kommune ansvar for at overnevnte frister vil gjelde.

LANDBRUKSPERSONELL I FOLLDAL KOMMUNE

Gjør gjerne forhåndsavtale i servicekontoret, så er dere sikre på å treffe oss.

-Bjørn Gussgard, jordbrukssjef, 80% stilling, vanligvis ikke tilstede fredager,
bjorn.gussgard@folldal.kommune.no

-Anita Tellebon, fagkonsulent landbruk, 60% med landbruksarbeid, vanligvis ikke tilstede torsdager, anita.tellebon@folldal.kommune.no

-Synnøve Steien Bakken, fagkonsulent landbruk, cirka 40% med landbruksarbeid.
synnove.s.bakken@folldal.kommune.no

-Anders Jensen, skogfaglig kompetanse som leies av Fellesforvaltningen Alvdal/Tynset, vanligvis kontordag i Folldal annenhver tirsdag (partallsuker).
anders.jensen@alvdal.kommune.no. For øvrig er det bare å kontakte Anders på kontoret på Storsteigen telefon 62 48 91 33 / 95842247.